

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Καλλιόπη Βέττα

Βουλευτής Π.Ε. Κοζάνης

Αθήνα 15-10-2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Αναγκαία η επανεξέταση και θέσπιση νέας διαδικασίας αντιρρήσεων για τους Δασικούς Χάρτες που θα δίνει δίκαιη διέξοδο σε πραγματικές περιπτώσεις αδικίας εις βάρος πολιτών, διαφυλάσσοντας παράλληλα τον συνταγματικά κατοχυρωμένο χαρακτήρα της δασικής προστασίας».

Η λειτουργία των Δασικών Υπηρεσιών, η κατάρτιση και κύρωση των Δασικών Χαρτών, καθώς και η διαδικασία κτηματογράφησης και λειτουργίας του Ελληνικού Κτηματολογίου συνδέονται άμεσα με την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των εμπραγμάτων δικαιωμάτων των πολιτών και την οριστική καταγραφή της ακίνητης περιουσίας.

Αδυναμίες όπως η πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου, οι καθυστερήσεις στην εξέταση υποθέσεων, η έλλειψη επαρκούς στελέχωσης και τεχνικών μέσων, καθώς και οι δυσκολίες πρόσβασης των πολιτών στις αρμόδιες υπηρεσίες, έχουν δημιουργήσει σημαντικές δυσχέρειες στην ορθή και έγκαιρη διεκπεραίωση των σχετικών διαδικασιών.

Ιδιαίτερα σημαντικά προβλήματα έχουν ανακύψει στο πλαίσιο της κατάρτισης και κύρωσης των Δασικών Χαρτών στη Δυτ. Μακεδονία. Η αποτύπωση του δασικού ή μη χαρακτήρα μιας έκτασης έχει άμεσες συνέπειες για την αξιοποίηση και τη δυνατότητα μεταβίβασης της ακίνητης περιουσίας και για την καταβολή των αγροτικών επιδοτήσεων. Οι πολίτες καλούνται να αποδείξουν ότι τα χωράφια τους είναι δικά τους και δεν είναι δάση, υποβάλλοντας, όπως οι κάτοικοι στο Λιβαδερό, στην Αιανή, στο Τριγωνικό, στο Πολύρραχο, στο Προσήλιο, στην Καισαρεία, στο Χτένι, στην Καρυδίτσα, στον Κρόκο, στην Μηλιά και άλλες περιοχές, αντιρρήσεις και αιτήσεις πρόδηλων σφαλμάτων με μεγάλες καθυστερήσεις στην εξέταση των ενστάσεων από τις αρμόδιες Επιτροπές.

Προβλήματα όπως ο κατακερματισμός των ιδιοκτησιών, οι παλαιότητα και η αξιολόγηση παλαιών τίτλων, διοικητικών πράξεων, συμβολαίων, αεροφωτογραφιών και λοιπών αποδεικτικών στοιχείων που απαιτεί εξειδικευμένη γνώση, τα όρια των ιδιοκτησιών που βασίζονται σε παραδοσιακές περιγραφές και τοπικά στοιχεία, η ελλιπή τήρηση ή μηχανογράφηση των σχετικών αρχείων και η αλληλοεπικάλυψη της διαδικασίας κτηματογράφησης με τις διαδικασίες αντιρρήσεων, ενστάσεων και διορθώσεων των Δασικών Χαρτών, έχουν ως συνέπεια ιδιοκτησίες που οι ιδιοκτήτες τους διαθέτουν τίτλους, δικαιώματα, διοικητικές πράξεις και αποφάσεις, όπως αναδασμοί ή αποδεικτικά

πολυετούς καλλιέργειας, να εμφανίζονται στους Δασικούς Χάρτες ως Δ.Δ, καθιστώντας εξαιρετικά δύσκολη την εφαρμογή των ενιαίων διοικητικών και τεχνικών διαδικασιών.

Περιορισμένος είναι και ο αριθμός πιστοποιημένων τοπογράφων μηχανικών που μπορούν πραγματικά να εξυπηρετήσουν κυρίως τις ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές, όπως στην περίπτωση των Γρεβενών, ενώ σημαντικές είναι και οι τεχνικές δυσκολίες, λόγω προβλημάτων κάλυψης και λήψης σήματος GNSS στις περιοχές αυτές, που έχουν ως αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής ακόμη και σήμερα η ακριβής αποτύπωση ορισμένων ιδιοκτησιών.

Σοβαρά ζητήματα ανακύπτουν και ως προς την αξιοπιστία της φωτοερμηνείας που χρησιμοποιήθηκε για την κατάρτιση των δασικών χαρτών, ιδίως σε ορεινές περιοχές με μακρά παράδοση αγροτικής δραστηριότητας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο πρώην Δήμος Θεοδώρου Ζιάκα στην Π.Ε. Γρεβενών, όπου εκτεταμένες εκτάσεις εμφανίζονται με χαρακτηρισμό Δ.Δ., χωρίς να έχει, σύμφωνα με καταγγελίες των κατοίκων, συνεκτιμηθεί επαρκώς η ιστορική και διαχρονική αγροτική τους χρήση. Ειδικότερα, εκτάσεις με καστανιές και άλλα οπωροφόρα δέντρα, οι οποίες συνδέονται με παραδοσιακές καλλιεργητικές πρακτικές και την παραγωγική δραστηριότητα των τοπικών κοινωνιών, αντιμετωπίζονται ως δασικές, εγείροντας εύλογα ερωτήματα για την ορθότητα της φωτοερμηνείας, τη τεκμηρίωση των σχετικών χαρακτηρισμών και τη συνεκτίμηση των πραγματικών δεδομένων κάθε περιοχής.

Επειδή, μετά την κύρωση των κατά τόπο Δασικών Χαρτών στην Δυτ. Μακεδονία, δεν προβλέπεται δυνατότητα υποβολής νέων αντιρρήσεων, οι δε ειδικές διαδικασίες που προβλέπονται, έχουν συγκεκριμένο πεδίο εφαρμογής και δεν καλύπτουν κατ' ανάγκη κάθε περίπτωση αμφισβητούμενου χαρακτηρισμού.

Επειδή, η αποτελεσματικότητα κάθε διαδικασίας καταγραφής και προστασίας της ακίνητης περιουσίας δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την ύπαρξη ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου, αλλά και **από την πραγματική δυνατότητα του πολίτη** να ενημερωθεί, να αποκτήσει πρόσβαση στα σχετικά στοιχεία και να αμφισβητήσει εγκαίρως μια εσφαλμένη ή δυσμενή καταχώριση, πάντοτε όμως λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προστασίας του δασικού μας πλούτου και του φυσικού περιβάλλοντος.

Επειδή, οι δασικές υπηρεσίες έχουν ανάγκη από επαρκή στελέχωση, μηχανογράφηση, οργανωμένο αρχείο και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ελέγχου, ώστε να μην μετακυλιέται στον πολίτη και να οδηγεί σε αμφισβήτηση ή ουσιαστική απώλεια της δυνατότητας αξιοποίησης της ιδιοκτησίας του, η υποχρέωση της Διοίκησης για ενημέρωση των υπηρεσιών της για πράξεις και αποφάσεις που η ίδια έχει λάβει, όπως στην περίπτωση των αναδασμών.

Επειδή, η ιδιαίτερα δαπανηρή και χρονοβόρα διαδικασία, σε συνδυασμό με τον μαζικό χαρακτηρισμό μεγάλων εκτάσεων ως Δ.Δ., ενδέχεται να έχει σοβαρές κοινωνικές και δημογραφικές συνέπειες για τις ορεινές περιοχές των ανωτέρω Περιφερειακών Ενοτήτων.

Επειδή, η επανεξέταση των προβλημάτων δεν αφορά μόνο την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων των ιδιοκτητών, αλλά και τη διατήρηση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής των ορεινών κοινοτήτων της Δυτ. Μακεδονίας, οι οποίες αντιμετωπίζουν ήδη έντονα φαινόμενα πληθυσμιακής συρρίκνωσης και εγκατάλειψης.

Επειδή, δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα ως προς το κατά πόσο δόθηκε στους πολίτες πραγματική και αποτελεσματική δυνατότητα να προστατεύσουν την ιδιοκτησία τους και τα εμπράγματα δικαιώματά τους.

Επειδή, απαιτείται ένας νέος μηχανισμός που να επιτρέπει την ουσιαστική επανεξέταση του χαρακτηρισμού μιας έκτασης, ακόμη και μετά την κύρωση του Δασικού Χάρτη, όταν προκύπτουν βάσιμοι λόγοι αμφισβήτησης της ορθότητάς του, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποτελεσματική προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και τη δυνατότητα διόρθωσης εσφαλμένων χαρακτηρισμών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1.Προτίθεστε να εξετάσετε τη θέσπιση νέας διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων κατά των Δασικών Χαρτών στην Δυτ. Μακεδονία, λαμβάνοντας υπόψη των ιδιαίτερων κοινωνικών, γεωγραφικών, ιστορικών συνθηκών της κάθε περιοχής;**
- 2. Προτίθεστε να λάβετε άμεσα μέτρα, και ποια είναι αυτά, ώστε να αποκατασταθούν τυχόν εσφαλμένοι χαρακτηρισμοί και να διασφαλιστούν τα νόμιμα δικαιώματα των πολιτών, χωρίς να απαιτείται προσφυγή σε πολυετείς και ιδιαίτερα δαπανηρές δικαστικές διαδικασίες;**
- 3.Πόσοι επιτόπιοι έλεγχοι και αυτοψίες πραγματοποιήθηκαν πριν από την κύρωση των Δασικών Χαρτών στις Π.Ε. της Δυτ. Μακεδονίας, και ειδικότερα κατά την εξέταση των αντιρρήσεων;**
- 4.Πως προτίθεστε να αντιμετωπίσετε το πρόβλημα της απουσίας ατομικής ενημέρωσης των πολιτών, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να γνωρίζει το στάδιο εξέτασης της υπόθεσής του και τις απαιτούμενες ενέργειες που οφείλει να πράξει;**
- 5.Προτίθεστε να επανεξετάσετε τη μεθοδολογία φωτοερμηνείας στις περιοχές της Δυτ. Μακεδονίας, λαμβάνοντας υπόψη τη γεωμορφολογία, τις παραδοσιακές καλλιέργειες και την παρουσία οπωροφόρων δέντρων όπως οι καστανιές;**

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Βέττα Καλλιόπη